2022-0000145122

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming

Directeur Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling HRM&OO

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 14 december 2022
doorkiesnummer
e-mail
ons kenmerk
uw kenmerk
cc
bijlage(n)
onderwerp Advies wetsvoorstel in verband met het treffen van een tijdelijke voorziening voor het benoemen van rechters-plaatsvervangers in hun zeventigste levensjaar

Geachte

Bij brief van 10 november 2022, kenmerk , verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en de Tweede Verzamelspoedwet COVID-19 in verband met het treffen van een tijdelijke voorziening voor het benoemen van rechters-plaatsvervangers in hun zeventigste levensjaar (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Het Wetsvoorstel strekt ertoe te regelen dat raadsheren en rechters die werkzaam zijn bij rechtbanken, gerechtshoven, de Centrale Raad van Beroep (hierna: de CRvB) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het CBb) na het bereiken van de wettelijke ontslagleeftijd van zeventig jaar nog enige tijd kunnen worden ingezet als raadsheren-plaatsvervangers en rechters-plaatsvervangers en wel tot de eerste dag van de maand volgende op die waarin zij drieënzeventig jaar zijn geworden. In de Tweede Verzamelspoedwet COVID-19 (hierna: de Tweede Verzamelspoedwet) bestaat al een dergelijke regeling, maar deze komt per 15 juli 2023 te vervallen. Voorgesteld wordt om – wederom tijdelijk – een soortgelijke regeling in de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (Wrra) vast te leggen. Het inzetten van raadsheren-plaatsvervangers en rechters-plaatsvervangers tot de leeftijd van drieënzeventig jaar draagt bij aan de capaciteit aan rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast, waardoor de achterstanden bij de afdoening van zaken in de rechtspraak sneller kunnen worden ingelopen.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.[1]

[1] De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

20221215_0240003_0003

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

ADVIES

Op grond van artikel 46h, derde lid, van de Wrra wordt een rechterlijk ambtenaar met ingang van de eerste dag van de maand volgende op die waarin hij de leeftijd van zeventig jaar heeft bereikt bij koninklijk besluit op voordracht van de Minister voor Rechtsbescherming ontslagen. Net als met de regeling in de Tweede Verzamelspoedwet wordt het met het Wetsvoorstel mogelijk om een rechterlijk ambtenaar die ontslagen is wegens het bereiken van de ontslagleeftijd van zeventig jaar op eigen verzoek te benoemen tot raadsheer-plaatsvervanger of rechter-plaatsvervanger. De benoeming eindigt vervolgens op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de raadsheer-plaatsvervanger of rechter-plaatsvervanger de leeftijd van drieënzeventig jaar heeft bereikt.
In het Wetsvoorstel wordt voorgesteld dat rechterlijke ambtenaren als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder b, onder 2° en 3°, van de Wet op de rechterlijke organisatie (hierna: Wro) nadat zij de ontslagleeftijd hebben bereikt tijdelijk opnieuw benoemd kunnen worden tot raadsheren-plaatsvervangers en rechters-plaatsvervangers. Het betreft een geheel vrijwillige regeling. De wettelijke ontslagleeftijd van zeventig jaar als bedoeld in artikel 46h, derde lid, van de Wrra wordt met het Wetsvoorstel niet gewijzigd.
Deze punten worden door de Raad van harte ondersteund. Zoals in de concept Memorie van Toelichting wordt vermeld, is momenteel sprake van een tekort aan rechters en is de verwachting dat er ook de komende jaren nog een tekort zal zijn. Met de mogelijkheid raadsheren-plaatsvervangers en rechters-plaatsvervangers in te zetten uit genoemde groep, kan een deel van dit tekort worden opgevangen.

Aan de benoeming is volgens het Wetsvoorstel de voorwaarde verbonden dat het betrokken bestuur van het bijzondere college (CRvB en CBb), het gerechtshof of de rechtbank een aanbeveling tot benoeming aan de Raad heeft gedaan uiterlijk binnen drie maanden nadat de desbetreffende rechterlijk ambtenaar met leeftijdsontslag is gegaan. Er is blijkens de concept Memorie van Toelichting gekozen voor een termijn van uiterlijk drie maanden na het leeftijdsontslag, zodat de raadsheren en rechters die tot de leeftijd van zeventig jaar hebben gewerkt voor de rechtspraak behouden blijven. Daarnaast biedt de termijn van drie maanden de raadsheer of rechter na het leeftijdsontslag nog enige bedenktijd. Met de termijn van uiterlijk drie maanden na het leeftijdsontslag wordt verder gewaarborgd dat het administratieve proces voor de benoeming van de raadsheer-plaatsvervanger of rechter-plaatsvervanger kan worden opgestart en afgerond met de aanbeveling aan de Raad.
De Raad kan zich hiermee verenigen.

Het Wetsvoorstel strekt er verder toe dat de benoeming en het ontslag van deze raadsheren-plaatsvervangers en rechters-plaatsvervangers worden geregeld in de Wrra. Deze maatregel houdt niet langer verband met de uitbraak van COVID-19. Daarnaast zijn de beëdiging, benoeming en ontslag van rechterlijke ambtenaren belast met rechtspraak reeds in de Wrra vastgelegd. Om dezelfde redenen geldt in het Wetsvoorstel het criterium dat raadsheren-plaatsvervangers en rechters-plaatsvervangers kunnen worden benoemd vanwege het gebrek aan capaciteit aan rechterlijke ambtenaren belast met de rechtspraak.
De Raad vindt dit een logische aanpak, nu de maatregel niet langer specifiek verband houdt met de uitbraak van COVID-19.

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

De Raad maakt voorts graag gebruik van deze mogelijkheid om te wijzen op een vermoedelijke omissie in artikel 9, lid 3, van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren die relevant is in dit kader. Deze bepaling regelt de vergoeding van de rechter-plaatsvervanger en raadsheer-plaatsvervanger met een aanwijzing. Met betrekking tot deze vergoeding wordt een rechter-plaatsvervanger gelijk gesteld met een rechter of senior rechter in dezelfde rechtbank. De raadsheer-plaatsvervanger wordt daarentegen enkel gelijk gesteld met een raadsheer in hetzelfde gerechtshof. De mogelijkheid een raadsheer-plaatsvervanger gelijk te stellen aan een senior raadsheer ontbreekt. Dit acht de Raad niet logisch en in de praktijk is ook daadwerkelijk behoefte aan die mogelijkheid. De Raad verzoekt daarom deze mogelijkheid toe te voegen in de wet.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak kan zich verenigen met het Wetsvoorstel en spreekt daarvoor zijn waardering uit. De Raad verzoekt u wel om in de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren de mogelijkheid toe te voegen dat de raadsheer-plaatsvervanger wat betreft de vergoeding gelijkgesteld kan worden aan de senior raadsheer.

Verder geeft de Raad u in overweging de concept Memorie van Toelichting op een enkel punt te verduidelijken. De Raad is graag bereid dit in nader overleg uit te werken.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Lid Raad voor de rechtspraak

20221215.024.0005

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

TPG Post
Port betaald
Port payé
Pays-Bas

Gezien scankamer JenV
15 DEC. 2022

FMHaaglanden
15 DEC. 2022

Postbus 90613, 2509 LP Den Haag

RX4RR #NS20X0X#00#0000#